

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/6090-GK.59
7/8269-GK.101
7/8297-GK.101
7/4956-GK.35
7/7643-GK.84

24 Mayıs 2019

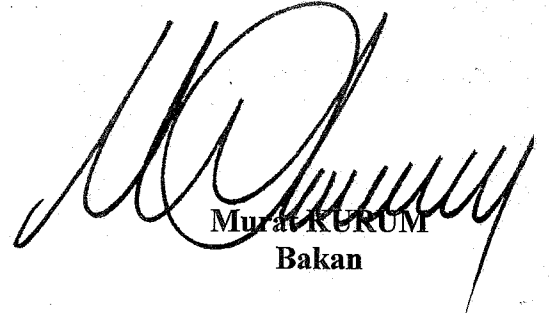
Sayı : 30824082/610- 124371
Konu : Yazılı Soru Önergeleri

.../.../2019

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından Cumhurbaşkanı Yardımcımız Sayın Fuat OKTAY'a yöneltilen, Cumhurbaşkanı Yardımcımızın da Bakanlığımız koordinatörlüğünde cevaplandırılmasını talep ettikleri, ilişik listede; TBMM Esas numaraları, Bakanlığımıza geliş tarih-sayıları ile konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EKLER:

- Liste (1 Adet- 1 Sayfa)
- Cevap yazısı (5 Adet, 8 Sayfa)

DAĞITIM:

Gereği:

-TBMM Başkanlığına

Bilgi:

-Cumhurbaşkanı Yardımcılığına

ADANA MİLLETVEKİLİ
SAYIN ORHAN SÜMER'İN
TBMM 7/6090 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVABI

SORULAR

Merkez nüfusu 2 milyon 256 bin olan Adana ilimizin, her geçen gün gelişen ve büyüyen Sarıçam ilçesi sınırları içinde yer alan ve yaklaşık 28 yıldır kurulu bulunan Sofulu çöplüğü, halk sağlığını tehdit eden, önemli ve acil çözüm bekleyen bir sorundur.

Bilim ve Teknoloji Üniversitesi'ne ve diğer yerleşim yerlerine çok yakınında bulunan Sofulu Katı Atık Entegre tesisi, bölgede yaşayan vatandaşlarımız ve çevre için ciddi bir tehdit oluşturmaktadır. Adana il sınırları içindeki tüm ilçelerine ait evsel katı atıklar ile sağlık kuruluşlarında oluşan tıbbi atıkların girdiği bu tesise, günlük ortalama 1.881,19 ton evsel katı atık çöp girmektedir.

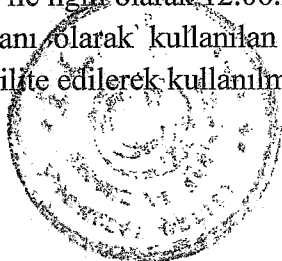
Her geçen gün yapılaşma ve nüfus yoğunluğunun arttığı bölgenin tam ortasında yer alan bu çöplük başta yeraltı sularını kirletmesi olmak üzere doğaya da geri dönülmeyecek zarar vermekte, ayrıca çevreye saçtığı mikrop nedeniyle toplum sağlığını olumsuz olarak etkilemekte, rüzgarın ters esmesiyle birlikte yaklaşık 30 kilometrekarelik bir alana da pis koku içinde bırakmaktadır.

Adana'nın yıllardır çözüme ulaştırılamayan ve adeta kangren haline gelen bu sorundan zaman geçirilmeden kurtularak yeni ve modern çöp ve dönüşüm sistemine kavuşması gerekmektedir. Bu çerçevede;

- 1- Adana Büyükşehir Belediyesi'nin sorumluluk alanında bulunan Sofulu çöplüğüne ilişkin olarak hayata geçirilecek önlemler nelerdir?
- 2- Mevzuatımıza göre, yerleşim alanı kurulacak bir yerde, çöp atık tesisi ile yerleşim alanı arasında olması gereken mesafe ne kadardır?
- 3- Sofulu çöp tesisine ÇED olumlu raporu verilirken, ilgili il müdürlüklerin vermiş oldukları görüşlerin içeriği nelerdir? Söz konusu olumlu kararı verilirken bu tesisin, yerleşim alanının tam ortasında kalacağı neden ön görülememiştir?
- 4- Sofulu çöplüğü kapatılmadan, yeni yerleşim alanları için imar izninin verilmesinin gerekçesi nedir? Bölgedeki yerleşim alanlarına izinler verilirken söz konusu tesisin çevre ve halk sağlığına olan olumsuz etkileri değerlendirilmiş midir?
- 5- Çöplük alanının halk sağlığına ve yer altı suları başta olmak üzere çevreye olan etkilerinin önlenmesi ile ilgili yapılan çalışmalar ve bu konuda alınan önlemler nelerdir?
- 6- Çevresinde yaklaşık 150 bin insanın yaşadığı dikkate alındığında, bu çöp tesisinin kapatılarak Adana'ya modern katı atık arıtım sisteminin de içinde olduğu yeni bir tesis açılması düşünülmekte midir? Düşünüldüyse ne zaman ve nereye açılacaktır?

CEVAPLAR

1- Söz konusu tesis ile ilgili olarak 12.06.2007 tarihinde ÇED Olumlu Kararı verilmiştir. 2007 yılında vahşi depolama alanı olarak kullanılan bu alanla ilgili alternatif alanlar değerlendirilip bu alan seçilmiş olup rehabilite edilerek kullanılmaya başlanmıştır.

Adana Büyükşehir Belediyesi tarafından 2008 yılında bir firmaya ihale edilen, Adana İli, Sarıçam İlçesi, Çatalan Yolu Mevkii, Sofulu Katı Atık Alanında kurulan ve işletilen Entegre Katı Atık Bertaraf Tesisinde, belediye atıkları, mekanik ayırma tesisi, biyometanizasyon tesisinde işlenerek düzenli depolama tesisinde 2012 yılından itibaren bertaraf edilmektedir. Tesisin çevre lisansı bulunmaktadır.

Adana Büyükşehir Belediyesi ile yapılan sözleşmede yap-işlet-devret modeli ile 30 yıllığına işletme hakkı elde eden ITC Invest Trading Co. AG -Adana Şubesi tarafından Gültepe Mah. Çatalan Cad. No: 276 Sarıçam/Adana adresinde 2. Sınıf katı atık düzenli depolama, tıbbi atık sterilizasyon, ambalaj atığı toplama-ayırma, mekanik ayırma ve biyometanizasyon faaliyeti yapan tesiste Bakanlığımızca yetkilendirilmiş laboratuvar firması tarafından 26.04.2018 koku örnekleri alınmış akabinde 04.06.2018 tarih ve 2018/127 numaralı koku ölçüm raporu hazırlanmıştır. Yoğun şikayetlere istinaden 23.11.2018 tarihinde Adana Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğümüz teknik personelleri gözetimi altında TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi personelleri tarafından evsel katı atıkların döküldüğü yarı kapalı alandan koku örnekleme alınmıştır.

Adana Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğümüzün 30.11.2018 tarih ve E.22802 sayılı yazısıyla; Adana Merkez İlçeleri (Seyhan, Yüreğir, Çukurova ve Sarıçam) ve ITC Invest Trading Co.-Adana Şubesine, çöp kamyonlarının sızıntı sularını sızıntı su havuzuna boşaltmalarını sağlamak için gerekli tedbirleri almaları aksi takdirde idari yaptırım uygulanacağı ve Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunulacağı bildirilmiştir.

ITC Invest Trading Co.-Adana Şubesi tarafından personeller görevlendirilmiş olup, çöp araçlarının teker yıkama işlemi kontrol altına alınmıştır.

2-26/03/2010 tarihli ve 27533 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Atıkların Düzenli Depolanmasına Dair Yönetmeliğin 15 inci maddesi birinci fıkrasında, düzenli depolama tesis sınırlarının yerleşim birimlerine uzaklığı II. sınıf düzenli depolama tesisleri için ise en az iki yüz elli metre olması gerektiği hükmü yer almaktadır.

14.03.1991 tarihli ve 20814 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Katı Atıkların Kontrolü Yönetmeliği kapsamında depo tesisleri, en yakın yerleşim bölgesine uzaklığı 1.000 metreden az olan yerlerde inşa edilemez hükmü yer almakta olup, Olumlu Kararına esas Nihai ÇED Raporunda tesise en yakın yerleşim yerleri 1.200 m mesafede toplu konut alanıdır.

3-30.09.2004 tarih ve 2004/9 sayılı Mahalli Çevre Kurulu Kararı ile mevcut çöp depolama alanının kullanımı Mahalli Çevre Kurulu komisyonu tarafından uygun bulunmuştur.

4-02.07.2015 tarih ve 6005 sayılı Adana Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğümüzün yazısıyla tesis yakınına yerleşim olanağı tanınmayacağı yönündeki taahhütler hatırlatılarak; 21.05.2015 tarihinde yapılan denetimde tesis çevresinde yapılaşmanın başladığı tespit edildiği ve bölgede oluşan bu yapılaşmanın zamanla çevre ve insan sağlığını olumsuz etkileyeceği belirtilmiştir.

02.07.2015 tarih ve 6005 sayılı Adana Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğümüzün yazısına istinaden Adana Büyükşehir Belediyesi Başkanlığının 24.07.2015 tarih ve 16667 sayılı cevabi yazısında; “koku merkezi olan noktadan yapılaşılana alana olan 250 metrenin üzerinde olduğu görülmektedir. Diğer taraftan tesisin çevresinde yer alan ve yazınızda ifade edilen yapılaşmalar Sarıçam İlçe Belediyesinin yetki ve sorumluluk alanında kalmakta olup işlemler yürürlükteki imar planları doğrultusunda yapılmaktadır.” denilmektedir.

02.07.2015 tarih ve 6005 sayılı Adana Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğümüzün yazısına istinaden Sarıçam Belediyesi Başkanlığının 07.08.2015 tarih ve 2483 sayılı cevabi yazısında; “İlgi yazınızda bahsedilen yapılaşma sonucunda bölgede oluşabilecek çevre ve insan sağlığını olumsuz etkileyebileceği düşünülen faktörlere yönelik gerekli yapılaşma tedbirleri 1/5.000 ölçekli nazım imar planında Adana Büyükşehir Belediyesince gösterildiği takdirde belediyemizce 1/1.000 ölçekli uygulama imar planlarına işlenebilecektir.” denilmektedir.

Adana Büyükşehir Belediyesi Başkanlığının ve Sarıçam Belediyesi Başkanlığının 24.07.2015/16667 ve 07.08.2015/2483 tarih ve sayılı yazıları konu edilerek 10.10.2016 tarihinde tesis çevresinde yapılaşmanın başladığının tespit edildiği, ÇED taahhütlerine uyulmadığı 27.10.2016 tarih ve E.9098 Adana Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğümüzün yazısında belirtilmiştir.

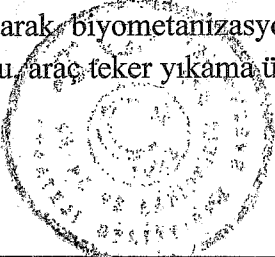
27.10.2016 tarih ve E.9098 Adana Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğümüzün yazısına istinaden Sarıçam Belediyesi Başkanlığının 23.11.2016 tarih ve 9613 sayılı cevabi yazısında; “Sarıçam İlçesi, Gültepe Mahallesi, Çatalan Caddesi üzerinde yer alan Entegre Katı Atık Tesisini kapsayan alanda Adana Büyükşehir Belediyesinin 11.10.2013 tarih ve 273 sayılı kararı 1/5.000 ölçekli nazım imar planı onaylanmıştır.

Halen yürürlükte bulunan 1/5.000 ölçekli nazım imar planına uygun olarak hazırlanmış ve yine Adana Büyükşehir Belediyesi Meclisinin 11.03.2014 tarih ve 79 sayılı kararı ile kesinleşen 1/1.000 ölçekli uygulama imar planındaki yapılaşma kriterleri ve kısıtları göz önünde bulundurularak belediyemiz yetki kapsamında işlemlerimiz devam etmektedir. 1/5.000 ölçekli nazım imar planında Adana Büyükşehir Belediyesince gösterildiği takdirde belediyemizce 1/1.000 ölçekli uygulama imar planlarına işlenebilecektir.” denilmektedir.

5-26/03/2010 tarihli ve 27533 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Atıkların Düzenli Depolanmasına Dair Yönetmelikte işletme aşamasında kontrol ve izleme süreci tanımlanmış olup bu çerçevede iş ve işlemler yürütülmektedir.

Bahse konu karara esas ÇED Raporunda olası etkiler ve alınacak önlemler yer almakta olup halk sağlığı, yer altı suları gibi konularda yetkili olan ilgili kurum-kuruluş temsilcileri de oluşturulan komisyon içerisinde yer almaktadır. Her kurum kendi mevzuatı doğrultusunda değerlendirme yapmış olup tesise ait komisyon üyelerinin olumlu görüşleri mevcuttur.

14.03.1991 tarih ve 20814 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren ve 05.04.2005 tarih ve 25777 sayılı Resmi Gazete ile değiştirilen Katı Atıkların Kontrolü Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda zemin geçirimsizliği sağlanmıştır. Drenaj boruları yardımıyla çöp sızıntı suları toplanarak biyometanizasyon tankına gönderilmektedir. Çöp araçlarının sızıntı suları için sızıntı havuzu, araç teker yıkama ünitesi bulunmaktadır.

30.11.2018 tarih ve 2018/79 sayılı Mahalli Çevre Kurulu Kararı ile OYAK Çimento Enerji A.Ş. bünyesinde biyokütle yakma tesisi kurulması kararı alınmıştır.

6- Bakanlığımıza yapılmış bir proje başvurusu bulunmamaktadır.

